

Lasteaiast väljas – teistmoodi õppimine

Eve Reinsalu ja Kristiina Pundi

Tallinna Jaan Poska Lasteaed

Meie lasteaias on oluline lapsekesksus, koostöö ja traditsioonid. Lisaks sellele peame väga tähtsaks **tervislikku liikumist ja looduses õppimist ning tegutsemist.**

Räägime teile oma kogemusi matkade, muusemitundide organiseerimisest ja meie esimesest õuepäevast.

1) Matk

- Matk ja õppimine – väärtustame tervislikku liikumist ja looduses õppimist ning tegutsemist
- Traditsiooniks on saanud korraldada kolm matka õppeaastas (sügis, talv, kevad). Üritame käia võimalikult erinevates kohtades.
 - Spordinädala raames: sel sügisel Viru rabas ja Harku rabas (ühel nädalal käisime kahes rabas). MIKS? Juhtus nii, et kokkulepitud matkapäeval ei olnud bussi, lapsed riides ja rivis, aga bussi ei ole, ega tule! Kohe organiseerusime ümber ja sõitsime trammiga Balti jaama ning sealt edasi Harku rappa, Pääsküla. Sellistes olukordades on vajalik säilitada rahu ja mõelda läbi variandid B ja C.
 - Lahemaa rahvuspark, Paljassaare hoiuala (kevadepäevade rühmade ja personaliga, ainult kõõgipersonal jääb meile lõunat valmistama), Aegviidu jms. Aegviidu on koht, kuhu oleme sõitnud rongiga. Teistesse kohtadesse tellime bussi.
 - Soovitame minna Keila-Joa matkaradadele, Viimsi Tädu õpperajale, Pääsküla rabarajale (kes ei ole veel käinud).
 - Kindlasti, kui hästi ringi vaadata ja uurida lasteaias lähedal olevaid väiketänavaid võib matkarada olla ka keset linnamelu. Kõik sõltub sellest millist eesmärki püstitada ja kuidas seda täita/ läbi viia.
- Õppekäigud ja loodusvaatlused Kadrioru pargis – Katariina alleel saab alati võidujooksu teha, Pillapalu platsi peal saab lilli korjata, lilleaias vaadelda erinevaid lilli ja nende värve, Jaapani aias saab juuni alguses nautida rododendronite ilu (*võib mainida ka seda: Muumidega käisime juuni alguses pargis jalutamas ja terve tee käis jutt, et nii igav, seal me*

oleme käinud, me oleme juba kõike näinud. Tee viis Jaapani aeda rododendronite juurde ja ka kõige kangemad virisejad olid taimede ilust lummatud :) :)).

Ka muud lähedased pargid (Politseipark, Paepark) ja lähedalasuvad põnevad kohad (nt tõukerattapäev ümbruses olevatel tänavatel kolmele rühmale (mis on ka traditsioon nii sügisel kui kevadel, ainult sellel aastal olid ainult tõukerattad, muidu on lastel olnud jalgrattad), Pokude (kus on 2,5 – 3 aastased lapsed) spontaanne trammisõit Lennujaama, Mesimummide lõunapaus/ puhketund Kadriorupargis, Tähetäpside turupäev jms).

- Võimalikult palju käime jala. Eesmärgiks propageerida jalgsi kõndimist. Hasart tekib siis, kui õpetaja lülitab Endomondo või sammulugeja sisse, kui palju täna käidud on. Oleme näinud ka lastel sammulugejaid, kui me oleme matkadel käinud.
- Koostöö vanematega – vanemate osa matkadel on lapsele bussipileti ostmine, toidukoti pakkimine. Kes on avaldanud soovi kaasa tulla, saab alati ühineda :).
 - 1-2 vanemat rühma peale kaasas. Ühel koolitusel soovitati juba sügisel lapsevanemate koosolekul lasta lapsevanematel valida õppekäik, kuhu on tal võimalus kaasa tulla. Seda soovitus oleme rakendanud (matkade ja väljasõitude kuupäevad pannakse augustis paika, lapsevanemal on võimalik varakult planeerida).
 - Matkal igal lapsel kaasas võileib ja vesi. Vesi kustutab janu ja võileib täidab kõhtu. Enne seda vee ja võileiva kokkulepet oli matkakoti sisu enda valida (mahlad, limonaadid, kommid, saiakesed, küpsised jms), aga see lõi olukorra, kus lapsel oli kõht ikka tühi ja pidev janu.
- Mängud vastavalt aastaajale – nt oktoobris mh mudamängud. Lõpuks hakkavad ka lapsevanemad harjuma, et laps võib ennast õues mustaks teha ja mängida iga ilmaga ilma riiete pärast muretsemata Käime õues iga ilmaga, üritame 2 korda päevas. Õues õuevalgustus, saame käia ka pimedal ajal õhtul õues.

2) Muuseumitunnid

- Enne valisime muuseumitunnid põneva teema järgi ja muuseumitund ei pruukinud otseselt konkreetse rühma aasta tegevuskavas või kuuplaanis olevate teemadega haakuda.
- Nüüd planeerime poolaasta kaupa (õppekäigud jms) – mitu kuud ette. Analüüsid eelnevat tehtud, siis oleme täheldanud, et meil on kuu teemad aastaid olnud sisult sarnased – nagu igal pool mujal, et meil on neli aastaaega ja rahvakalendri tähtpäevad :) :). Õppeaasta tegevuskava planeerime augustis koos lasteaias olevate tegevuste ja üritustega ning lisame sinna juurde muuseumides toimuvad tunnid. Väga hea koostöö on Loodusmuuseumiga, Tervishoiumuuseumiga ja Linnamuuseumiga. Kui me ei ole leidnud muuseumide programmides sobivat teemat, on muuseumi pool teinud omalt poolt korrekture ja kohandanud oma programmi meie järgi. Näide: Septembris käisime Loodusmuuseumis puude tunnis, mis tegelikult oli mõeldud algklassidele. Kuna muuseumiõpetaja juba teab meid ja meie lapsi, siis kohandas ta tunni meie järgi.
- Üksikmuuseumitunnid ja teatrietendused valisime sellel õppeaastal ka seoses kuuteemadega (nt Tähetäpsid oktoobris – Tervishoiumuuseum „Õnnetus ei hüüa tülles“, Tuletõrjedepoo, Evakuatsiooniõppus lasteaias). Näiteks: Leivanädala oli etendus leiva tegemisest, märtsis raamatu – ja muinasjutukuu raames näeme etendust kuningatütrest, kes magas päeval. Seoses vanavanemate teeõhtuga ja hingede ajaga novembris, on teater eidest ja taadist, kes tutvustavad lastele vanu pille.
- Koostöö KUMUga – Oleme aastaid käinud KUMU haridusprogrammi muuseumitundides. Selle aasta kevadel võttis KUMU meiega ise ühendust ja palus koostööd, et vaadata üle lasteaedadele mõeldud muuseumiprogramm. Nemad omalt poolt olid uurinud koolieelse lasteasutuse õppekava, lasteaedade kodulehti ja koostasid programmi, mis võiks lasteaiastele sobida. Meie ülesanne oli see ülevaadata ja anda tagasisidet. Tegime mõned parandused. Meie rühm on tänu sellele katserühm. Peale igat muuseumitundi anname konkreetsele tunnile tagasisidet ja teeme ettepanekuid. Kõik KUMU's olevad tunnid on planeeritud õppeaasta lõpuni (a'la 1 kord kuus).

3) Õuesõppepäev – esimene katsetus:

- Osales 2 noormat rühma (laste vanus 3- 5).
- Väljakutse – ilm- sadas pea terve päeva suuremat või väiksemat vihma. Lastel vihmariided. Mõned tegevused tuli ringi planeerida (kriitidega joonistamine jäi ära; tegime teistel päevadel)
- Tegevused (v.a magamine toimusid õues):
 - hommikune küpsis ja tee;
 - maalimine guaššidega katuse all suure vihma ajal, paberiks 1 tapeedirull, kuhu kõik pildid ritta mahtusid, hiljem pilt seinale koridori;
 - suur ühine liivakoogiküpsetamine;
 - suur ühine mullitamine;
 - õppetegevused (numbrite joonistamine liivale, looduslike vahenditega matemaatika jms);
 - õuemängud
 - ühine liikumistegevus, mille viis läbi liikumisõpetaja
 - lõunasöök ja õhtuode õues paviljonis
- Päevast valmis u 10 minutiline videoklipp - <https://youtu.be/ns6mS1EXciE>
- Tagasiside – lapsevanemate suhtumine positiivne (lastel vahendid kaasas, sobivad riided, vahetusriided; lasteaeda tulid ka lapsed, kellel muidu see nädalapäev vaba päev; kes ei saanud osaleda, on uurinud, et millal jälle jms)